ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

12 лютого 2025 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про забезпечення інформування внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії рф проти України про заходи їх підтримки

Одним із основних завдань Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі – Комісія) згідно Плану роботи Комісії, затвердженого 30 грудня 2024 року, визначено, зокрема, посилення рівня забезпечення необхідною інформацією та обізнаності внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від російської агресії українців про заходи підтримки з боку держави, органів місцевого самоврядування та міжнародних та національних гуманітарних та інших благодійних організацій.

Для забезпечення всебічного розгляду на засіданні Комісії питання «*Про забезпечення інформування внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії рф проти України про заходи їх підтримки*» було направлено запити до Міністерства розвитку громад та територій України (лист від 29.01.2025 № 04-82/6-2025/23401), обласних та Київської міської військових адміністрацій (лист від 29.01.2025 № 04-82/6-2025/23422), Координаційного центру надання безоплатної правової допомоги (лист від 29.01.2025 № 04-82/10-2025/23454), окремих організацій громадянського суспільства, зокрема, ГО «Донбас СОС» (лист від 29.01.2025 № 04-82/10-2025/23430), ГО «Крим СОС» (лист від 29.01.2025 № 04-82/10-2025/23433), БФ «Схід СОС» (лист від 29.01.2025 № 04-82/10-2025/23439), щодо надання до 07.02.2025 відповідної інформації та матеріалів.

До засідання Комісії, яке відбулось 12.02.2025, відповідну інформацію не надало лише Міністерство розвитку громад та територій України.

Згідно інформації, наданої обласними, Київською міською військовими державними адміністраціями, основними каналами інформування постраждалих є офіційні веб-сторінки обласних адміністрацій та громад, хаби та центри підтримки внутрішньо переміщених осіб, місцеві медіа. Значну роль у інформуванні внутрішньо

переміщених осіб та інших постраждалих осіб також відіграють гарячі лінії або контактні центри, створені як на базі органів влади, так і неурядових організацій.

Варто відзначити важливість практики створення у громадах єдиного комунікаційного центру, де постраждалі та люди, які евакуюються з зони бойових дій, можуть отримати інформацію про невідкладну допомогу з розміщенням для тимчасового проживання, про забезпечення першочергових потреб та отримання матеріальної допомоги, про допомогу з працевлаштуванням, про можливості для дітей відвідувати дошкільні та навчальні заклади, про способи відновлення документів тощо.

Водночас, можна констатувати використання окремими органами державної влади та громадами розділу «новини» для публікації інформації для внутрішньо переміщених осіб за відсутності тематичного розділу про допомогу внутрішньо переміщеним особам, а також не актуалізацію/не оновлюваність інформації впродовж кількох місяців.

За інформацією Координаційного центру з надання правничої допомоги впродовж 2024 року міжрегіональними центрами з надання правничої допомоги було зареєстровано 8 926 звернень про надання безоплатної вторинної правничої допомоги (далі – БВПД) від внутрішньо переміщених осіб на підставі яких було прийнято 8 920 рішень про надання БВПД даній категорії осіб. Ще 1 282 звернення про надання безоплатної первинної правничої допомоги було зареєстровано від осіб, які вказали, що вони є внутрішньо переміщеними особами. Найпоширенішими у зверненнях були питання щодо:

встановлення фактів, що мають юридичне значення (смерті на ТОТ, належності трудової книжки, родинних відносин, припинення трудових відносин, народження дитини на ТОТ, батьківства, проживання однією сім'єю, оголошення фізичної особи померлою, визнання особи безвісно відсутньою);

укладення та розірвання шлюбу;

стягнення утримання/аліментів;

визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії (щодо відмови в нарахуванні та виплаті допомоги на проживання внутрішньо переміщеній особі, щодо відмови в призначенні, перерахунку пенсії, щодо відмови в зарахуванні періодів роботи на тимчасово окупованій території);

позбавлення батьківських прав;

усиновлення дитини;

визнання особи недієздатною;

представництва інтересів як потерпілого у кримінальному провадженні; визнання права власності не нерухоме майно;

отримання компенсації за пошкоджене майно.

Дана категорія питань потребує окремого розгляду в контексті покращення нормативно-правової бази та практики її застосування.

Варто відзначити також низьку поінформованість внутрішньо переміщених осіб про наявність та умови нових програм підтримки на національному рівні, що викликана недостатньою взаємодією між міністерствами, областями та територіальними громадами.

Враховуючи викладене, **Комісія в и р і ш и л а:**

1. Інформацію заступника Міністра розвитку громад та територій України (надану усно на засіданні Комісії), обласних, Київської міської державних військових адміністрацій, Координаційного центру з надання правничої допомоги, організацій громадянського суспільства (ГО «Донбас СОС», ГО «Крим СОС», БФ «Схід СОС») взяти до відома.

2. Відзначити важливість системної роботи щодо інформування внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії рф проти України, організаціями громадянського суспільства, обласними та Київською міською державними військовими адміністраціями через свої інформаційні ресурси та в мережі інтернет, функціонування гарячих ліній, контактних ліній тощо.

3. Рекомендувати обласним, Київській міській, районним державним (військовим) адміністраціям та органам місцевого самоврядування в межах їх компетенції забезпечити:

1) розміщення на окремій вкладці (яка має бути зручною, інтуїтивно зрозумілою, доступною для осіб з інвалідністю і регулярно оновлювалася) офіційного веб-сайту актуальної інформації для внутрішньо переміщених осіб про реєстрацію, доступні соціальні та фінансові програми підтримки, можливості для працевлаштування та освіти, а також контакти для отримання медичних, юридичних, соціальних та інших послуг.

2) невідкладність поширення інформації про заходи підтримки внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих осіб на державному, регіональному та місцевому рівнях.

3) своєчасність оновлення інформації про заходи підтримки внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих осіб, зокрема, питань евакуації, порядку поселення та переліку місць тимчасового проживання на державному, регіональному та місцевому рівнях.

4) поширення інформації для внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих осіб у різних форматах, враховуючи потреби людей з інвалідністю.

5) подальше підвищення якості надання консультацій для внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих осіб для безпосереднього вирішення звернення та супроводження заявника до повного вирішення питання.

6) взаємодію з організаціями громадянського суспільства, іншими гуманітарними організаціями щодо забезпечення необхідною інформацією.

4. Звернутись до Прем’єр-міністра України з пропозицією:

1) посилення діяльності Міністерства розвитку громад та територій України щодо забезпечення безперервної роботи державних підприємств, які надають консультаційні послуги для внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих осіб для систематичного інформування та розгляду питань, що надходять до них.

2) невідкладно забезпечити взаємодію міністерств, центральних органів виконавчої влади, обласних військових адміністрацій між собою та з органами місцевого самоврядування, організаціями громадянського суспільства, іншими гуманітарними організаціями задля посилення рівня забезпечення необхідною інформацією та обізнаності внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від російської агресії про заходи підтримки з боку держави, органів місцевого самоврядування, міжнародних, національних гуманітарних та інших благодійних організацій.

5. Враховуючи систематичну відсутність відповідей Міністерства розвитку громад та територій України у встановлені Комісією строки в порушення вимог статті 7 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», зокрема, ненадання відповідно до листа Комісії від 29.01.2025 № 04-82/6-2025/23401 запитуваної інформації до цього засідання Комісії, запропонувати Віце-прем'єр-міністру з відновлення України – Міністру розвитку громад та територій України провести службове розслідування цих обставин та за його результатами вжити відповідних заходів реагування.

6. Рішення Комісії надіслати Прем'єр-міністру України, Віце-прем'єр-міністру з відновлення України – Міністру розвитку громад та територій України, обласним та Київській міській державним (військовим) адміністраціям для вжиття відповідних заходів та повідомлення Комісії про результати виконання цього рішення.

Голова Комісії **П. Фролов**

Секретар Комісії **С. Вельможний**

Апарат Верховної Ради України
04-82/6-2025/36369 від 14.02.2025
1808839
ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: ФРОЛОВ ПАВЛО ВАЛЕРІЙОВИЧ
Сертифікат: 5E984D526F82F38F04000000B4EAC600FE8B3B05
Дійсний до: 12.07.2025 0:00:00
ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: ФРОЛОВ ПАВЛО ВАЛЕРІЙОВИЧ
Сертифікат: 5E984D526F82F38F04000000B4EAC600FE8B3B05
Дійсний до: 12.07.2025 0:00:00
Апарат Верховної Ради України
04-82/1-2025/35750 від 13.02.2025
1808251